

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่จะศึกษา

การเรียนภาษาที่สองในแบบที่มีครูสอน มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการด้วยกันคือ ครูผู้สอน วิธีการสอน และ ผู้เรียน เฉพาะองค์ประกอบสองประการแรกนั้นมีนักวิจัยหลายคนได้เริ่มต้นศึกษาและพัฒนาในทศวรรษที่ 40 และดำเนินการต่อมาจนกระทั่งถึงยุคปัจจุบัน อย่างไรก็ตามแม้ว่าการศึกษา และการพัฒนาองค์ประกอบสำคัญในการเรียนภาษาที่สองในส่วนของ “ครูผู้สอน” และ “วิธีการสอน” ได้มีผู้สนใจดำเนินการอย่างต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาช้านานแล้วก็ตาม การศึกษาและการพัฒนาในเรื่องดังกล่าว ก็มิอาจทำให้ผู้เรียนภาษาที่สองประสบความสำเร็จในการเรียนได้มากนัก ทั้งนี้เนื่องจากองค์ประกอบสำคัญในการเรียนภาษาที่สองที่เหลืออีกประการหนึ่งคือ “ผู้เรียน” ไม่ได้รับความสนใจจากนักวิจัย ที่จะศึกษาและพัฒนาให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมกับ “ครูผู้สอน” และ “วิธีการสอน” การศึกษาและพัฒนาองค์ประกอบในการเรียนภาษาที่สองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ “ผู้เรียน” นั้น นักวิจัยได้เริ่มให้ความสนใจและดำเนินการศึกษาอย่างจริงจังและเป็นระบบมาตั้งแต่ทศวรรษที่ 70 และได้จำแนกการศึกษาเรื่องนี้ออกเป็น 3 แนวทางดังนี้

1. การศึกษากระบวนการทางความคิดของผู้เรียนภาษาที่สอง (mental process)
2. การศึกษานบุคลิกภาพของผู้เรียนภาษาที่สอง (learner personality)
3. การศึกษากลวิธีการเรียนภาษาที่สอง (language learning strategies)

การศึกษาในแนวทางที่สามนั้นเป็นการศึกษาว่า “ผู้เรียน” ใช้กลวิธีใดบ้างในการเรียนภาษาที่สอง การศึกษาในแนวทางนี้มีนักวิจัยหลายคนให้ความสนใจศึกษา อาทิ Rubin (1975) Naiman (1978) O'Malley และ Chamot (1990) Oxford (1990) ฯลฯ ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการเรียนภาษาที่สองมีความหลากหลาย และเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้ “ผู้เรียน” ประสบความสำเร็จ หรือ ประสบความสำเร็จล้มเหลว ในการเรียนภาษาที่สองของตนเองได้

ในประเทศไทยก็มีนักวิจัยหลายคนได้ดำเนินการศึกษา และ พัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองมาเป็นเวลานานแล้ว แต่งานวิจัยที่ได้กระทำกันมาแล้วส่วนใหญ่เป็นการศึกษาและการพัฒนาที่มุ่งเน้นความสำคัญเฉพาะ “ครูสอนภาษาอังกฤษ” และ “วิธีการสอนภาษาอังกฤษ” และถึงแม้ว่ามีงานวิจัยที่มุ่งศึกษาและพัฒนา “ผู้เรียนภาษาอังกฤษ” อยู่จำนวนหนึ่ง แต่ส่วนใหญ่ก็เป็น

การศึกษาที่เน้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ภาษาไทย กับ ภาษาอังกฤษ (Contrastive Analysis) และการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในกระบวนการการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน (Error Analysis) ส่วนงานวิจัยในเรื่องกลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองยังมีจำนวนน้อยอยู่ ด้วยเหตุนี้เองผู้วิจัยซึ่งตระหนักถึงความสำคัญของกลวิธีการเรียนภาษาที่สองจึงมีความเห็นว่า หากได้ศึกษากลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาแล้ว ผลการศึกษาในเรื่องนี้จะทำให้อาจารย์ภาษาอังกฤษได้เข้าใจถึงลักษณะของกลวิธีการเรียนภาษาที่สอง พร้อมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของกลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน “ผู้เรียน” ก็จะทราบว่า กลวิธีใดบ้างที่อาจจะเพิ่มสัมฤทธิ์ผลแก่การเรียนภาษาอังกฤษของตนเอง นอกจากนี้ผลการวิจัยจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และ ภาษาต่างประเทศอื่นๆต่อไป

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยนี้ด้วยความมุ่งหมายที่จะศึกษาว่า นักศึกษาวิชาการ โรงแรม และการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ใช้กลวิธีใดในการเรียนการเขียนภาษาอังกฤษ และ กลวิธีเหล่านั้นทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียนการเขียนภาษาอังกฤษในระดับที่แตกต่างกันอย่างไร ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำการศึกษาเรื่อง กลวิธีการเรียนภาษาที่สองของ J. Michael O'Malley และ Anna Uhl Chamot (1990) มาใช้เป็นแนวทางและคิดแปลงบางส่วนให้เหมาะสมต่องานวิจัยนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษากลวิธีการเรียนการเขียนภาษาอังกฤษของตัวอย่างประชากร
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการเรียนการเขียนภาษาอังกฤษของตัวอย่างประชากรระหว่างกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลการเรียนภาษาอังกฤษสูง กลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลการเรียนภาษาอังกฤษปานกลาง และ กลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ
3. เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดที่ปรากฏในการเขียนภาษาอังกฤษของตัวอย่างประชากร

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ผู้เรียนที่ใช้กลวิธีการเรียนการเขียนภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของการเรียนที่ต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาการใช้กลวิธีการเรียนการเขียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ
2. ศึกษาการใช้กลวิธีการเรียนการเขียนภาษาอังกฤษ ในแบบที่มีครูสอน
3. ศึกษาการใช้กลวิธีการเรียนการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.5.1 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ในงานวิจัยนี้ได้แก่ นักศึกษาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต ตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 ขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 24 คน ตัวอย่างประชากรทุกคนกำลังศึกษาวิชา อ.241 การเขียน 1 (ENG 241 Writing 1) ในช่วงเวลาที่ดำเนินการวิจัย และผู้วิจัยได้จำแนกตัวอย่างประชากรทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่มตามระดับผลการเรียน วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (Foundation English) 1, 2 และ 3 ดังนี้

- (1) กลุ่มที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน สูง จำนวน 8 คน
ตัวอย่างประชากรกลุ่มนี้มีระดับคะแนนค่าเฉลี่ยของวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1, 2, 3 รวมกัน ระหว่าง 3 ถึง 4
- (2) กลุ่มที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ปานกลาง จำนวน 8 คน
ตัวอย่างประชากรกลุ่มนี้มีระดับคะแนนค่าเฉลี่ยของวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1, 2, 3 รวมกัน ระหว่าง 2 ถึง 2.9
- (3) กลุ่มที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ต่ำ จำนวน 8 คน
ตัวอย่างประชากรกลุ่มนี้มีระดับคะแนนค่าเฉลี่ยของวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1, 2, 3 รวมกัน ระหว่าง 1 ถึง 1.9

1.5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมีดังนี้

1.5.2.1 เรียงความภาษาอังกฤษ

เรียงความภาษาอังกฤษที่ตัวอย่างประชากรต้องเขียนมี 2 หัวข้อเรื่อง โดยให้เขียนในชั้นเรียน 1 หัวข้อเรื่องและให้เขียนนอกชั้นเรียนอีก 1 หัวข้อเรื่อง รวมชิ้นงานทั้งสิ้น 48 ชิ้น (2 ชั้น X 8 คน X 3 กลุ่ม)

1.5.2.2 แบบสอบถาม (Questionnaire)

แบบสอบถามมีคำถามเกี่ยวกับการใช้กลยุทธ์ทั้งหมด 110 ข้อ ผู้วิจัยได้เรียบเรียงคำถามแต่ละข้อตามแนวทางการศึกษาของ O'Malley และ Chamot (1990) แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล เกี่ยวกับการใช้ กลยุทธ์ในการเรียนการเขียนเรียงความ ภาษาอังกฤษของตัวอย่างประชากร คำถามทั้งหมดแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถาม 65 ข้อ เกี่ยวกับการใช้ กลยุทธ์สนับสนุนการเรียนภาษา (Metacognitive Strategies) จำนวน 24 ชุด

ส่วนที่ 2 คำถาม 45 ข้อ เกี่ยวกับการใช้ กลยุทธ์ในขณะที่เรียนภาษา (Cognitive Strategies) และ กลยุทธ์การเรียนภาษาทางสังคม(Social Strategies) จำนวน 24 ชุด

ตัวอย่างประชากรทุกกลุ่มต้องลงคะแนนแสดงความนิยมในการใช้กลยุทธ์ ดังแต่ใช้มากที่สุดคือ 5 จนถึงใช้น้อยที่สุดคือ 1

1.5.2.3 การสัมภาษณ์แบบควบคุม (Structured Interview)

การสัมภาษณ์แบบควบคุมเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ยืนยันข้อมูล และแสดงกระบวนการการใช้กลยุทธ์การเรียนการเขียนภาษาอังกฤษที่ได้จากแบบสอบถาม และในขณะที่สัมภาษณ์ก็มีการบันทึกเสียงด้วยเครื่องบันทึกเสียงคาสเซ็ท

1.5.2.4 การประเมินผลการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษของตัวอย่างประชากร

การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ ของตัวอย่างประชากรในงานวิจัยนี้ ได้รับความร่วมมือจาก อาจารย์ภาษาอังกฤษที่เป็นเจ้าของภาษา 2 ท่าน แห่งภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต โดยที่ทั้งสองคนได้แยกกันประเมินผลเรียงความภาษาอังกฤษทุกชิ้นตามเกณฑ์ ESL Composition Profile (Jacobs et al 1981)

1.5.3 วิธีการเก็บข้อมูล

1.5.3.1 การสำรวจผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของตัวอย่างประชากร

การสำรวจผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1, 2, 3 ของตัวอย่างประชากรกระทำโดยให้ นักศึกษาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว กรอกผลการเรียนของตนลงในแบบสำรวจผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน และนำผลการเรียนนั้นมาคำนวณ

คะแนนค่าเฉลี่ยของทั้งสามวิชาเพื่อกำหนดเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากร แล้วจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) เพื่อเลือกตัวอย่างประชากรทั้งหมด 24 คนซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มละ 8 คน

1.5.3.2 การเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างประชากรทุกคนเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ ในความยาวไม่น้อยกว่า 100 คำ ในชั้นเรียนให้เสร็จภายในเวลา 40 นาที จากนั้นตัวอย่างประชากรทุกคนก็ตอบแบบสอบถามส่วนที่ 1 ด้วยการลงคะแนนตั้งแต่อย่างน้อยที่สุด คือ 1 ถึงมากที่สุดที่สุด คือ 5 เพื่อแสดงความนิยมในการใช้กลยุทธ์สนับสนุนการเรียนรู้ภาษา (Metacognitive Strategies)

นอกจากนี้ ตัวอย่างประชากรทุกคนต้องเขียนเรียงความภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนอีกหนึ่งชิ้นในความยาวไม่น้อยกว่า 200 คำและให้นำมาส่งภายในอีก 3 วันต่อมา เมื่อตัวอย่างประชากรส่งเรียงความภาษาอังกฤษ ทุกคนจะตอบแบบสอบถามส่วนที่ 2 ด้วยการลงคะแนนตั้งแต่อย่างน้อยที่สุด คือ 1 ถึงมากที่สุดที่สุด คือ 5 เพื่อแสดงความนิยมในการใช้กลยุทธ์ในขณะที่เรียนภาษา (Cognitive Strategies) และ กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาทางสังคม (Social Strategies) เรียงความภาษาอังกฤษทั้งหมดได้รับการประเมินผลจากอาจารย์ภาษาอังกฤษที่เป็นเจ้าของภาษา 2 คน โดยแยกกันตรวจสอบตามเกณฑ์ ESL Composition Profile ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ทางด้าน เนื้อหา (content) องค์ประกอบของเรื่อง (organization) คำศัพท์ (vocabulary) การใช้ภาษา (language use) และ กลไกภาษา (mechanics) โดยมีคะแนนรวม 100 คะแนน

1.5.3.3 การสัมภาษณ์แบบควบคุม (Structured Interview)

ตัวอย่างประชากรของแต่ละกลุ่มจะถูกสุ่มตัวอย่างมากกลุ่มละ 3 คน รวมทั้งหมด 9 คน ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ตัวอย่างประชากรแต่ละคนเป็นเวลาประมาณ 5 นาทีพร้อมกับบันทึกเสียงในขณะที่สัมภาษณ์ด้วย ทั้งนี้การสัมภาษณ์เป็นเพียงเครื่องมือที่ใช้ยืนยันผลของการตอบแบบสอบถาม ในการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาทุกประเภทในการเขียนภาษาอังกฤษ

1.5.4 วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ได้กระทำไปตามลักษณะของข้อมูลดังต่อไปนี้

1.5.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากเรียงความภาษาอังกฤษ กระทำใน 2 ลักษณะดังนี้

(1) การประเมินสัมฤทธิ์ผลในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ ของตัวอย่างประชากรทุกคนในงานวิจัยนี้ และนำสัมฤทธิ์ผลของตัวอย่างประชากรทั้งสามกลุ่มมาเปรียบเทียบกัน

(2) การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error Analysis) ในเรียงความภาษาอังกฤษ ตัวอย่างประชากรทั้งสามกลุ่ม

1.5.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามกระทำเป็น 2 ลักษณะดังนี้

(1) วิเคราะห์ความนิยมในการใช้กลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษแต่ละข้อของตัวอย่างประชากรแต่ละกลุ่ม โดยการคำนวณ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation-S.D.)

(2) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของการใช้ กลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษ แต่ละกลวิธีของตัวอย่างประชากรทั้งสามกลุ่ม โดยทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance-ANOVA) ด้วยการทดสอบค่า F (F Ratio)

1.5.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตัวอย่างประชากรเกี่ยวกับการใช้กลวิธีการเรียนการเขียนภาษาอังกฤษเป็นการตรวจสอบว่า ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มีความสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามหรือไม่

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบกลวิธีการเรียนการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต
2. เป็นการช่วยให้ผู้เรียนและครูผู้สอนภาษาอังกฤษตระหนักว่า กลวิธีการเรียนภาษาที่สอง เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนภาษาอังกฤษ
3. สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนและการสอนภาษาอังกฤษ ในลักษณะอื่นๆ ทั้งในสถานการณ์การเรียนที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ